

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
dovolujeme si Vás pozvat na konferenci pořádanou Ústavem pro studium totalitních režimů

Filmová propaganda

Konference se koná **6. prosince 2016** v budově ÚSTR, Siwiewcova 2, Praha 3.

Uzávěrka pro odeslání přihlášek s abstrakty je stanovena na **30. října 2016**.

Na téma filmové propagandy, tj. především politické propagandy šířené prostřednictvím filmu (televize), se v ÚSTR zaměřuje badatelský projekt **Film a dějiny**.¹

Historie

Vskutku zásadní význam, který totalitní (silně autoritativní) režimy, sovětský komunismus (stalinismus) a německý nacismus (hitlerismus), přisuzovaly filmu, podnítil posléze historiky k tomu, aby svůj odborný zájem, dosud koncentrovaný téměř výhradně na písemné materiály, rozšířili právě na film, tedy na (audio)vizuální masmédiu, které bolševici a nacisté „objevili“ jako „nejdůležitější“ zbraň psychologické války – propagandy. Zkoumání moderních dějin si zcela přirozeně vyžádalo, aby film získal status regulérního historického pramene.

V roce 1977 došlo ke vzniku Mezinárodní asociace pro média a historii (International Association for Media and History). Toto sjednocení dosud spíše izolovaných aktivit na poli filmu a historie bylo oficiálním počátkem nové svěbytné disciplíny – ve svém „čistě“ historickém proudu zaměřené hlavně na zkoumání filmové propagandy.

Ke klasickým dílům patří kniha *Cinéma et Histoire* (1977) Marca Ferra a také o 2 roky mladší práce Richarda Taylora *Film Propaganda: Soviet Russia and Nazi Germany* (český

---

¹ Hlavním publikačním výstupem projektu Film a dějiny je stejnojmenná ediční řada. V roce 2016 vycházejí dva díly, věnované perestrojce/přestavbě ve filmu, resp. v televizi (5. díl) a proměnám českého historického filmu po roce 1989 (6. díl). Již tradičně (od 2. dílu) se jedná o koedici ÚSTR a nakladatelství (nejen) filmové literatury Casablanca. Viz <http://www.ustrcr.cz/cs/film-a-dejiny>; <http://www.icasablanca.cz/pripravovane.html>.

překlad podle 2. vyd. z roku 1998: *Filmová propaganda. Sovětské Rusko a nacistické Německo*, Praha 2016). Taylorova kniha staví na srovnání filmové propagandy sovětského Ruska a nacistického Německa, přičemž se detailně věnuje vybraným titulům.

Více: <http://www.ustrcr.cz/data/pdf/pamet-dejiny/pad1501/123-129.pdf>

Filmová propaganda „otřásla světem“. Ve skutečnosti jím však otřásala a otřásá stále. Snaha o manipulaci prostřednictvím audiovizuálních masmédií byla vlastní nejen totalitním režimům, ale i liberálním demokraciím, zvláště během velkých, světových („horkých“ i „studených“) válečných konfliktů. A nelze ovšem zavírat oči ani před problémem, který představuje (filmová, audiovizuální) propaganda dnes – pracující také (a ovšem nejen) s obrazy minulosti.

Tematické okruhy

Konference si klade za cíl „zmapovat“ oblasti (možnosti) výzkumu filmové propagandy u nás.

1/ Teorie a metodologie: jak zkoumat filmovou propagandu? **2/** Rozbory ideového (ideologického) obsahu filmových reprezentací. V čem a jak se (ne)lišila „nejdůležitější“ propaganda nacistická a komunistická ve 30.–40. letech 20. století, východní a západní (hollywoodská) v době studené války? **3/** Jak „továrny“ na výrobu propagandy fungovaly a jak se jejich produkty osvědčovaly v praxi? (Fungování a proměny kulturní politiky, výrobních a distribučních praktik, recepce, cenzury a institucí kinematografie.) Lze takto přispět k diskusi o charakteru (specifičnosti) totalitních politických systémů? **4/** Čím se vyznačuje a jak funguje současná filmová (audiovizuální) propaganda?

V rámci konference se uskuteční diskuse na téma **Propaganda dnes**.

Na spolupráci se těší

Petr Kopal (garant a koordinátor projektu Film a dějiny): petr.kopal@ustrcr.cz

Kamila Kožichová (organizace; Produkční odd. ÚSTR): kamila.kozichova@ustrcr.cz

Přihlášky pošlete na e-mailovou adresu: **filmadejiny@seznam.cz**.